

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-278(4)/08

Warszawa, 30 grudnia 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez **Radę Ministrów stanowisko** wobec poselskiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy o opłacie skarbowej (druk nr 1215).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Finansów do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

**Stanowisko Rządu Rzeczypospolitej Polskiej
w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o opłacie skarbowej
(druk nr 1215)**

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o opłacie skarbowej zakłada zniesienie opłaty skarbowej od niektórych jej przedmiotów, od których stawki tej opłaty wynoszą odpowiednio:

- sporządzenie aktu małżeństwa – 84 zł,
- protokół zawierający ostatnią wolę spadkodawcy, sporządzony przez osoby wymienione w art. 951 § 1 Kodeksu cywilnego – 22 zł,
- ustalenie brzmienia albo pisowni imienia lub nazwiska – 22 zł,
- decyzja o zmianie nazwiska i imienia (imion) albo nazwiska lub imienia (imion) – 37 zł,
- wydanie duplikatu decyzji o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej – 15 zł,
- wydanie duplikatu książeczki wojskowej – 28 zł,
- decyzja o nabyciu obywatelstwa polskiego – 219 zł,
- decyzja stwierdzająca posiadanie lub utratę obywatelstwa polskiego – 58 zł,
- wydanie wypisu lub wyciągu ze studium lub planu zagospodarowania przestrzennego:
 - o od wypisu do 5 stron – 30 zł,
 - o powyżej 5 stron – 50 zł,
- odpis zupełny aktu stanu cywilnego – 33 zł,
- odpis skrócony aktu stanu cywilnego – 22 zł,
- poświadczenie własnoręczności podpisu – 9 zł,
- zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzające stan zaległości – od każdego egzemplarza – 21 zł,
- zaświadczenie potwierdzające nadanie numeru identyfikacji podatkowej podmiotowi, który się nim posługuje – 21 zł,
- zezwolenie na zawarcie małżeństwa, o którym mowa w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – 39 zł,
- przepustka w małym ruchu granicznym:
 - jednorazowa – 12 zł,
 - stała – 24 zł,
- pozwolenie na połowy organizmów morskich w celach naukowo - badawczych albo szkoleniowych – 15 zł,
- zezwolenie na utworzenie ogrodu botanicznego, ogrodu zoologicznego lub ośrodka rehabilitacji zwierząt – 76 zł.

Jak wskazano w uzasadnieniu, celem projektowanych zmian jest ograniczenie nadmiernego fiskalizmu, który utrudnia obywatelom wykonywanie niezbędnych czynności życia codziennego.

W ocenie Rządu Rzeczypospolitej Polskiej projektowane przepisy są niemożliwe do zaakceptowania.

Podstawowym argumentem przemawiającym przeciwko proponowanym zmianom są skutki finansowe dla budżetów gmin, będących beneficjentami wpływów z opłaty skarbowej.

Wbrew twierdzeniu zawartemu w uzasadnieniu, zgodnie z którym zaproponowane zmiany spowodują zmniejszenie wpływów budżetowych gmin o około 50 mln zł w skali całego kraju, rzeczywiste ubytki wynikające z nowych zasad ustawy o opłacie skarbowej będą znacznie wyższe. Bazując na danych za 2007 r. wpływy z opłaty skarbowej od połowy przedmiotów wymienionych w projekcie wynosiły ponad 100 mln zł przy wykonanych wpływach z tego tytułu wynoszących ok. 600 mln zł.

Zgodnie art. 167 Konstytucji RP jednostki samorządu terytorialnego mają zapewniony udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań.

W związku z tym, iż katalog zadań do wykonywania których gminy są zobowiązane, nie ulega zmianie, zaproponowana zmiana przepisów ustawy o opłacie skarbowej spowoduje konieczność zrekompensowania z budżetu Państwa gminom utraconych wpływów. Biorąc pod uwagę zmiany w innych ustawach podatkowych, w szczególności wynikających ze zmiany skali podatkowej podatku dochodowego od osób fizycznych, które z jednej strony skutkować będą zmniejszonymi wpływami do budżetu gmin (ok. 3,2 mld zł), z drugiej mniejszymi dochodami budżetu Państwa (ok. 4,4 mld zł), zrekompensowanie przez budżet Państwa ubytku w dochodach gmin wynikających z proponowanej nowelizacji ustawy o opłacie skarbowej może się okazać niemożliwe do zrealizowania.

Dodatkowo należy podkreślić, że utrata środków budżetowych w wysokości ponad 1/5 planowanych wpływów z opłaty skarbowej może spowodować zahamowanie rozwoju inwestycji, w tym pozbawić gminy możliwości korzystania z programów operacyjnych finansowanych z udziałem europejskich funduszy strukturalnych, z powodu braku środków finansowych w ramach własnego udziału

W polskim systemie podatkowym opłata skarbową stanowi formę ekwiwalentu za czynności organów administracji publicznej podejmowane w indywidualnych sprawach należących do właściwości tych organów. Wysokość opłaty skarbowej od poszczególnych jej przedmiotów powiązana jest z pracochłonnością i kosztami, które powstają po stronie organów administracji publicznej wykonujących czynności podlegające tej opłacie. Uzasadniając propozycje zmian, projektodawcy wskazują, że część opłat jest nieproporcjonalna w stosunku do nakładu pracy organów wykonujących te czynności lub zaskakująco wysoka w porównaniu z innymi opłatami pobieranymi z tytułu podobnych czynności. Nie wskazują przy tym, o jakie czynności chodzi, oraz nie prezentują metod oszacowania, które pozwoliły wysnuć wnioski zaprezentowane w uzasadnieniu.

Nie można także zgodzić się z twierdzeniem zawartym w uzasadnieniu, iż istnienie obowiązku zapłaty opłaty skarbowej w przypadkach wymienionych w projekcie stanowi barierę dla wielu obywateli uniemożliwiającą wnioskowanie do organu administracji publicznej o dokonanie czynności urzędowej lub wydanie zaświadczenia. Przepisy ustawy o opłacie skarbowej przewidują szereg wyłączeń, np. w sprawach alimentacyjnych, opieki, kurateli i przysposobienia, ubezpieczenia społecznego, zdrowotnego i rent strukturalnych, zwolnienia o charakterze przedmiotowym, np. zwolnione są odpisy skrócone wydawane bezpośrednio po sporządzeniu aktu stanu cywilnego w liczbie trzech egzemplarzy oraz zwolnienia podmiotowe, np. dla osób ubogich.

Niezależnie od powyższego, można się zgodzić z projektodawcą, iż zniesienie opłaty skarbowej od niektórych jej przedmiotów, np. od przepustek w małym ruchu granicznym realizuje założenie tej nowelizacji tj. może przyczynić się do ułatwienia życia codziennego

obywateli, ale nie dotyczy to większości przedmiotów opłaty skarbowej wymienionych w projekcie.

Obowiązek zapłaty opłaty skarbowej powoduje, iż osoby zainteresowane wnioskuje o dokonanie czynności urzędowych lub wydanie zaświadczenia tylko w przypadkach uzasadnionych. Brak tego obowiązku może spowodować nieprzemyślane występowanie z żądaniem do organów administracji publicznej, a tym samym zwiększenie liczby spraw do załatwienia wpływających do tych organów o dokonanie pracochłonnych czynności urzędowych.

W efekcie projektowane przepisy spowodują obniżenie wpływów budżetowych gmin oraz zwiększenie kosztów funkcjonowania administracji rządowej i samorządowej.

W związku z tym, iż projekt dotyczy funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego, powinien być zaopiniowany przez stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, stosownie do art. 36 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty w szczególności mając na względzie wpływ proponowanej regulacji na sytuację finansową gmin, stanowisko Rządu RP do przedłożonego projektu ustawy o zmianie ustawy o opłacie skarbowej jest negatywne.